

Lovtidende A

2015

Udgivet den 9. december 2015

7. december 2015.

Nr. 1457.

Bekendtgørelse om etablering og drift af renserier¹⁾

I medfør af § 7, stk. 1, nr. 1, 2 og 9, § 7 a, stk. 1, § 7 b, § 19, stk. 5, og § 110, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1317 af 19. november 2015, fastsættes:

Anvendelsesområde

§ 1. Denne bekendtgørelse fastsætter regler om etablering, indretning og drift af renserier og ind- og udleveringssteder.

Stk. 2. Bekendtgørelsen omfatter ikke

- 1) renserier, der udelukkende anvender vådrens, og
- 2) ind- og udleveringssteder, som udelukkende modtager tøj fra kulbrinterenseri, der anvender maskiner med automatisk tørrekontrol.

Definitioner

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) Renserier: Virksomheder, der foretager rensning af tekstiler ved hjælp af kemiske stoffer, uanset hvilken type rensningsmiddel, der anvendes.
- 2) Ind- og udleveringssteder: Virksomheder, der ikke foretager rensning, men modtager mere end 6 tons tøj pr. år med henblik på udlevering efter rensning.
- 3) Boligejendomme: Ejendomme, der indeholder boliger eller institutioner for børn eller unge, eller som er direkte sammenbyggede med sådanne ejendomme.
- 4) Erhvervsjendomme: Ejendomme, der kun indeholder erhverv, herunder butikcentre m.m., og som ikke er direkte sammenbyggede med ejendomme, der indeholder boliger eller institutioner for børn eller unge.
- 5) Fritliggende ejendomme: Bygninger, der kun anvendes til renseri, og som ikke har fælles væg med bygninger, der anvendes til andet formål.
- 6) Eksisterende renserier eller ind- og udleveringssteder: Renserier eller ind- og udleveringssteder, der er i drift den 1. februar 2010.
- 7) Nye renserier eller ind- og udleveringssteder: Renserier eller ind- og udleveringssteder, der tages i drift efter den 1. februar 2010.
- 8) Kontaktvand: Den vandfase, der udskilles i vandudskilleren i rensningsmaskinen.

- 9) Vådrens: Renserier, der anvender vand som rensningsmiddel og hjælpeprodukter, der udelukkende består af vaskemidler.
- 10) Kulbrinter: Blandinger af C8 – C16, n- og iso-alkaner og cykloalkaner.
- 11) Arbejdslokaler: Alle rum, der benyttes til rensning eller opbevaring af rensede tøj, personlige værnemidler, råvarer i form af rensningsmiddel og tilhørende hjælpeprodukter eller affald, der indeholder rensningsmiddel, dog undtaget udtugt til opbevaring af råvarer og affald.
- 12) Tjenestemodtagere: Kunder.

Forbud mod etablering af nye renserier

§ 3. Fra 1. januar 2004 må der ikke etableres nye renserier i boligejendomme.

Stk. 2. Forbuddet i stk. 1 gælder ikke for

- 1) renserier, som udelukkende har rensningsmaskiner, der anvender kulbrinter som rensningsmiddel, og
- 2) renserier, der midlertidigt er lukkede på tidspunktet den 1. februar 2010, under forudsætning af at driften genoptages senest 1 år efter den 1. februar 2010.

Indretnings- og driftskrav

§ 4. Nye renserier og ind- og udleveringssteder, der etableres i boligejendomme eller i erhvervsjendomme, skal indrettes og drives i overensstemmelse med de i bilag 1 nævnte krav.

Stk. 2. Eksisterende renserier og ind- og udleveringssteder i boligejendomme eller erhvervsjendomme skal senest 1. januar 2004 indrettes og drives i overensstemmelse med de i bilag 1 nævnte krav, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Kravene om tætning i bilag 1, punkt A, nr. 2 og 4, gælder ikke for eksisterende renserier og ind- og udleveringssteder, hvor rensningsprocessen er baseret på tetrachlorethylen, hvis disse har dokumenteret over for tilsynsmyndigheden, at

- 1) koncentrationen af tetrachlorethylen, målt som angivet i bilag 2, punkt A, i de rum, der ligger lige over renseriet, ikke overstiger 0,10 mg/m³, eller

¹⁾ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked, EU-Tidende 2006, nr. L 376, side 36.

- 2) renseriets bidrag til koncentrationen af tetrachlorethylen, målt som angivet i bilag 2, punkt B, i de rum, der ligger lige over renseriet, ikke overstiger 0,10 mg/m³.

Stk. 4. Kravene om tætning i bilag 1, punkt A, nr. 2 og 4, gælder heller ikke for eksisterende renserier og ind- og udleveringssteder, hvor renseprocessen er baseret på kulbrinter, hvis disse har dokumenteret over for tilsynsmyndigheden, at

- 1) koncentrationen af kulbrinter, målt som angivet i bilag 2, punkt A, i de rum, der ligger lige over renseriet, ikke overstiger 0,6 mg/m³, eller
- 2) renseriets bidrag til koncentrationen af kulbrinter, målt som angivet i bilag 2, punkt B, i de rum, der ligger lige over renseriet, ikke overstiger 0,6 mg/m³.

§ 5. Nye renserier og ind- og udleveringssteder i fritliggende ejendomme skal indrettes og drives i overensstemmelse med de i bilag 4 nævnte krav.

Stk. 2. Eksisterende renserier og ind- og udleveringssteder i fritliggende ejendomme skal senest 1. januar 2004 indrettes og drives i overensstemmelse med de i bilag 4 nævnte krav.

Særlige krav til rensemaskiner, der anvender tetrachlorethylen

§ 6. Nye renserier, der ønsker at anvende tetrachlorethylen som rensevæske, må kun anvende rensemaskiner, der er forsynet med kompressorkøling og indbygget kulfilter på luftkredsløbet.

Stk. 2. Eksisterende renserier, der anvender maskiner med kompressorkøling, men uden indbygget kulfilter på luftkredsløbet, skal forsyne rensemaskinerne med kulfilter på luftkredsløbet og indkapsle rensemaskinen, hvis den ikke allerede betjenes i et selvstændigt rum. Ombygningen skal være gennemført inden følgende frister:

- 1) For maskiner produceret før den 1. januar 1996: Senest den 1. juli 2004.
- 2) For maskiner produceret efter den 1. januar 1996: Senest den 1. juli 2005.

Stk. 3. Ved indkapsling i stk. 2 forstås følgende: Rensemaskinen og rummet bag rensemaskinen skal omslutes af skillevægge med dør til rummet bag rensemaskinen. Forsiden kan holdes fri af hensyn til servicering. Indkapslingen skal være så tæt, som det er teknisk muligt. Der skal være udsugning fra rummet bag rensemaskinen.

Stk. 4. Eksisterende renserier, der anvender maskiner, der hverken er forsynet med kompressorkøling eller indbygget kulfilter på luftkredsløbet, skal senest 1. juli 2004 foretage udskiftning af maskinen. Hvis der installeres en ny rensemaskine, der anvender tetrachlorethylen, skal maskinen være forsynet med kompressorkøling og indbygget kulfilter på luftkredsløbet.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 2 og 4 finder ikke anvendelse på renserier, der forud for fristerne i stk. 2 og herefter hvert år inden 1. juli over for tilsynsmyndigheden har dokumenteret, at

- 1) koncentrationen af tetrachlorethylen, målt som angivet i bilag 2, punkt A, i de rum, der ligger lige over renseriet, ikke overstiger 0,10 mg/m³,

- 2) renseriets bidrag til koncentrationen af tetrachlorethylen, målt som angivet i bilag 2, punkt B, i de rum, der ligger lige over renseriet, ikke overstiger 0,10 mg/m³, eller

- 3) koncentrationen af tetrachlorethylen i renseriet, målt som angivet i bilag 3, ikke overstiger 5 mg/m³.

Stk. 6. Rensemaskiner på nye renserier samt rensemaskiner, der installeres på eksisterende renserier efter den 1. januar 2004, skal være forsynet med både måleudstyr, der kan måle koncentrationen i tromleluften, og dørlukke, der ikke tillader døren at åbne, før koncentrationen af tetrachlorethylen er under 2 g/m³.

Stk. 7. Bestemmelserne i stk. 1-6 finder ikke anvendelse på renserier i fritliggende ejendomme.

Serviceeftersyn og vedligeholdelse af alle typer af rensemaskiner og tilhørende udstyr

§ 7. Renserier skal efterse og vedligeholde maskiner og udstyr i overensstemmelse med bilag 5.

Stk. 2. I eksisterende renserier skal der senest 1. januar 2004 gennemføres et serviceeftersyn, hvor eventuelle utætheder af rensemaskiner og disses køleanlæg udbedres.

Afkast

§ 8. Renserier, der anvender tetrachlorethylen eller kulbrinter, samt ind- og udleveringssteder skal etablere afkast enten i overensstemmelse med skemaet i bilag 6 eller på baggrund af en skorstensberegning foretaget efter Miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om begrænsning af luftforurening fra virksomheder. For renserier, der anvender tetrachlorethylen, og som renser 25 kg tøj pr. time eller mere, regnet som gennemsnit over arbejdsdagen, skal afkastet dog altid etableres på baggrund af en skorstensberegning foretaget i overensstemmelse med Miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om begrænsning af luftforurening fra virksomheder.

Stk. 2. Renserier, der anvender andre rensevæsker end tetrachlorethylen eller kulbrinter, skal etablere det nødvendige afkast på baggrund af en skorstensberegning foretaget i overensstemmelse med Miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om begrænsning af luftforurening fra virksomheder.

Stk. 3. Eksisterende renserier og ind- og udleveringssteder skal senest 1. januar 2004 overholde kravene i stk. 1 og 2.

Krav til sikring mod jord- og grundvandsforurening

§ 9. Råvarer i form af rensevæske og tilhørende hjælpestoffer skal opbevares i originalbeholdere med tætsluttende låg.

Stk. 2. Affald, der indeholder rensevæske, skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg.

Stk. 3. Opbevaring og håndtering af råvarer og affald, der indeholder rensevæske, må kun finde sted på en oplagsplads med tæt bund af et materiale, der efter leverandørens oplysninger er uigennemtrængeligt for den eller de anvendte rensevæsker, f.eks. jern, rustfrit stål, udhærdet epoxyharpiks eller polyurethan, og med opkant og uden mulighed for afløb

til kloak. Transport i lukket originalemballage eller transportemballage betragtes ikke som håndtering.

Stk. 4. Oplagspladsen skal være under tag og skal indrettes således, at spild svarende til den beholder, der indeholder den største mængde, kan opsamles.

Stk. 5. Hvis affald føres i rør fra rensemaskinen til en beholder på oplagspladsen, skal der etableres automatisk sikring mod overfyldning.

Stk. 6. For eksisterende renserier skal kravene i stk. 1-5 være opfyldt senest 1. januar 2004.

§ 10. Rensemaskiner skal placeres over spildbakke eller dobbeltbund, der som minimum kan rumme indholdet af den største rensesvæsketank i maskinen. Beholdere med andre væsker, der benyttes i maskinen, samt eventuelle påfyldningsstude skal ligeledes placeres over spildbakke eller dobbeltbund, der som minimum kan rumme indholdet af den største beholder. Arealer omkring rensemaskinen, hvor der foregår service og reparation af rensemaskiner, skal være dækket af spildbakke.

Stk. 2. Spildbakke eller dobbeltbund, jf. stk. 1, skal være udført i et materiale, der efter leverandørens oplysninger er uigennemtrængeligt for den eller de anvendte rensesvæsker, f.eks. jern, rustfrit stål, udhærdet epoxyharpiks eller polyurethan. Der må ikke være mulighed for afløb til kloak fra det areal, hvor rensemaskinen står.

Stk. 3. I umiddelbar nærhed af rensemaskiner, oplag af rensesvæske og affald, der indeholder rensesvæske, skal der forefindes en beholder med absorberende materiale, således at ethvert spild omgående kan opsamles.

Stk. 4. For eksisterende renserier skal kravene i stk. 1-3 være opfyldt senest 1. januar 2004.

§ 11. Kontaktvand må ikke afledes til kloak, men skal opsamles og bortskaffes som affald, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Renserier, der anvender kulbrinter, og som ikke anvender andre rensforstærkere, der indeholder chlorerede hydrocarboner, kan dog søge kommunalbestyrelsen om tilladelse til afledning af kontaktvandet til kloak.

§ 12. Der må ikke etableres underjordiske tanke til opbevaring af råvarer eller affald i nye eller eksisterende renserier.

§ 13. I nye renserier må rensesvæske og affald herfra ikke føres i skjulte rør.

Stk. 2. Der må ikke forefindes skjult rørføring, jf. stk. 1, i eksisterende renserier efter 1. januar 2004.

Anmeldelse af ind- og udleveringssteder og oplysninger til kunderne

§ 14. Tilsynsmyndigheden skal underrettes senest 14 dage, inden nye ind- og udleveringssteder tages i drift.

Stk. 2. Ejeren eller den, der driver et ind- og udleveringssted, skal oplyse tjenestemodtagere om kontaktoplysninger til den myndighed, der fører tilsyn med overholdelse af denne bekendtgørelse eller til Erhvervs- og Vækstministeriets elektroniske kontaktpunkt (kvikskranke), jf. § 16 i lov om tjenesteydelser i det indre marked.

Driftsjournaler

§ 15. Alle renserier og ind- og udleveringssteder omfattet af bekendtgørelsen skal føre driftsjournaler i overensstemmelse med bilag 7. Driftsjournalerne skal opbevares i 5 år og skal på forlangende forevises tilsynsmyndigheden.

Stk. 2. For eksisterende renserier og ind- og udleveringssteder skal den første årlige driftsjournal dække kalenderåret 2004.

Straffebestemmelser

§ 16. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) etablerer renseri eller ind- og udleveringssted i strid med § 3, eller driver et renseri eller ind- og udleveringssted, der er etableret i strid med § 3, eller
- 2) overtræder § § 4-15.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

- 1) voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare derfor eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Ikrafttrædelse

§ 17. Bekendtgørelsen træder i kraft den 31. december 2015.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 80 af 11. januar 2010 om etablering og drift af renserier ophæves.

Stk. 3. Afgørelser truffet i henhold til bekendtgørelse nr. 532 af 18. juni 2003 om etablering og drift af renserier bevarer deres gyldighed. Overtrædelser af sådanne afgørelser straffes efter de hidtil gældende regler.

Miljø- og Fødevareministeriet, den 7. december 2015

P.M.V.
PAOLO PEROTTI
KONTORCHEF

/ Michel Schilling

Bilag 1

Indretnings- og driftskrav til renserier og ind- og udleveringssteder i boligejendomme og erhvervs-ejendomme, jf. § 4.

A. Krav til tætning mv.

1. Lofter, vægge, gulve, rørgennemføringer, døre og vinduer¹⁾ i arbejdslokaler skal tætnes og vedligeholdes, således at de altid er tætte²⁾. Der skal etableres selvlukker på alle døre, der fører ud fra arbejdslokalerne.
2. I etageejendomme skal lofterne enten være forseglede med en membran, der er dokumenteret at hæmme diffusionen af den eller de anvendte rensesubstanter, eller være forsynede med tætte sænkede lofter³⁾ med ventilation som angivet under punkt B3 og B9.
3. I nye renserier og ind- og udleveringssteder skal væggene i arbejdslokalerne tillige være forseglede med en membran, der er dokumenteret at hæmme diffusionen af den eller de anvendte rensesubstanter.
4. For membraner og sænkede lofter, der opsættes efter den 1. juli 2003, skal det attesteres af en af Miljøstyrelsen udpeget særlig sagkyndig på bygningsområdet, at der ikke er fejl og mangler ved arbejdet. Den bygningssagkyndiges kontrol skal foretages, inden arbejdet tildækkes.

B. Ventilationskrav

For renserier, der anvender tetrachlorethylen eller andre rensesubstanter end kulbrinter, samt for ind- og udleveringssteder gælder følgende:

1. Der skal etableres effektiv ventilation⁴⁾ i arbejdslokalerne, f.eks. i form af punktudsug, så emissioner, der opstår foran maskinerne, bagved maskinerne, ved oplagring af rensesubstans og affald, der indeholder rensesubstans, ved rensede tøj og ved strygeborde og dampningsanlæg opsuges på det sted, hvor de opstår.
2. Ventilationsanlægget skal skabe et undertryk⁵⁾ i arbejdslokalerne, der er større end 15 Pa. Ventilationsanlægget skal skabe et luftskifte på mindst 4 gange i timen i åbningstiden og 2 gange i timen uden for åbningstiden.
3. Hvis der etableres sænkede lofter, som angivet under punkt A2, skal ventilationsanlægget skabe et undertryk i hulrummet over det nedhængte loft, der er større end 15 Pa. Luftskiftet i hulrummet over det sænkede loft skal være mindst 4 gange i timen i åbningstiden og 2 gange i timen uden for åbningstiden. Erstatningsluften hertil skal komme udefra. Ventilationen i selve renseriet kan nedsættes til 3 gange i timen i åbningstiden og 1 gang i timen uden for åbningstiden. Der skal monteres en fast målestuds i det sænkede loft, der muliggør måling af undertrykket i forbindelse med serviceeftersyn.
4. Udsugningsanlægget skal være i kontinuerlig drift døgnet rundt, året rundt.
5. Ventilatorer og aftrækskanal skal forsynes med kontinuerlig registrering af driftstid samt alarm for utilstrækkelig funktion, herunder manglende undertryk i aftrækskanalen.
6. Døre og vinduer skal så vidt muligt holdes lukkede.
7. Hvis aftrækskanalen eller dele heraf er placeret inde i bygningen eller er påbygget uden på bygningen, så den har fælles areal med bygningens væg, skal aftrækskanalen være forsynet med sugetræksblæser, således at der er undertryk i aftrækskanalen. Aftrækskanalen skal være diffusionstæt⁶⁾.

For renserier, der udelukkende anvender maskiner med kulbrinter som renssevæske, gælder følgende:

8. Der skal etableres effektiv ventilation i arbejdslokalerne, f.eks. i form af punktudsug, så emissioner, der opstår foran maskinerne, bagved maskinerne, ved oplagring af renssevæske og affald, der indeholder renssevæske, ved rensed tøj og ved strygeborde og dampningsanlæg opsuges på det sted, hvor de opstår.

9. Hvis der etableres sænkede lofter, som angivet under punkt A2, skal ventilationsanlægget skabe et undertryk i hulrummet over det sænkede loft, der er større end 15 Pa. Erstatningsluften skal komme udefra. Der skal monteres en fast målestuds i det sænkede loft, der muliggør måling af undertrykket i forbindelse med serviceeftersyn.

10. Udsugningsanlægget skal være i kontinuerlig drift døgnet rundt, året rundt.

11. Ventilatorer og aftrækskanal skal forsynes med kontinuerlig registrering af driftstid samt alarm for utilstrækkelig funktion.

12. Hvis aftrækskanalen eller dele heraf er placeret inde i bygningen eller er påbygget uden på bygningen, så den har fælles areal med bygningens væg, skal aftrækskanalen være forsynet med sugetræksblæser, således at der er undertryk i aftrækskanalen. Aftrækskanalen skal være diffusionstæt⁶⁾

C. Serviceeftersyn og vedligeholdelse (fælles for alle renserier og ind- og udleveringssteder).

1. Ventilationssystem og aftrækskanal skal løbende vedligeholdes.

2. Der skal 1 gang årligt foretages serviceeftersyn af ventilationssystemet og aftrækskanalen for tilstrækkelig funktion og tæthed. Serviceeftersynet skal foretages af leverandøren eller anden ekstern sagkyndig.

3. Hvis der etableres kulfilter på ventilationssystem eller afkast, skal der foreligge en serviceaftale på kulfiltret.

-
- 1) Kravet til tætning af vinduer og døre, der fører direkte fra arbejdslokalerne ud til det fri, gælder ikke for renserier, der udelukkende anvender kulbrinter.
 - 2) Ved en visuel inspektion må der ikke kunne ses revner eller sprækker, og en røgtest foretaget på alle tilgængelige flader, mens ventilationsanlægget er i drift, må ikke vise synlig luftbevægelse.
 - 3) Ved et sænket loft forstås et loft, udført et stykke under etageadskillelsen og ophængt i denne eller fastgjort til væggene.
 - 4) Erstatningsluft skal tilføres lokalet via en rist placeret hensigtsmæssigt i forhold til varmekilder og arbejdspladser.
 - 5) Hvis et ind- og udleveringssted installerer skabe til det rensede tøj med undertryk i skabene, kan undertrykket i arbejdslokalerne undlades.
 - 6) Ved diffusionstæt aftrækskanal forstås et aftræk, der er foret med eller består af et materiale, der er dokumenteret at hæmme diffusionen af den eller de anvendte rensesubstanter.

Bilag 2**Målemetoder, jf. § 4, stk. 3 og 4, og § 6, stk. 5.**

A. Målinger af koncentrationen af henholdsvis tetrachlorethylen og kulbrinter i de rum, der ligger lige over renseri eller ind- og udleveringssted, skal udføres efter følgende metode:

Nedenfor er angivet kravene til målingernes udførelse, krav til udstyr og metoder, nødvendige registreringer samt krav til rapportering.

1. Målinger skal foretages som gennemsnitsmålinger for henholdsvis tetrachlorethylen og kulbrinter over en periode af 12-16 dage med normal drift.
2. Der skal måles i rum, der ligger direkte over renseriet på etagen over renseriet. Der skal måles i 2 rum, f.eks. soveværelse, stue eller køkken. Hvis der kun ligger 1 rum direkte over renseriet, skal der måles i 2 positioner i dette rum. Hvis der ligger flere lejligheder direkte over renseriet, skal der måles i hver lejlighed, i 2 rum i hver lejlighed. Hvis der i en lejlighed kun er 1 rum, der ligger direkte over renseriet, skal der måles i 2 positioner i dette rum. Gennemsnittet af målingerne må ikke overstige kravværdien. Hvis der måles i flere lejligheder, beregnes gennemsnittet for hver lejlighed for sig, og kravværdien må ikke overstiges for nogen af lejlighederne.
3. Måleudstyret placeres frit (mindst 0,5 meter fra flader) på hver position, ca. 1,7 meter over gulv. Måleudstyret skal placeres således, at det ikke udsættes for påvirkninger, som kan influere på måleresultatet (høje temperaturer, vanddamp, direkte sollys etc.).
4. Til målingerne anvendes selektivt måleudstyr, som tillader identifikation og kvantifikation af tetrachlorethylen h.h.v. relevante kulbrinter. Udstyret skal kunne bestemme koncentrationen med en præcision og nøjagtighed svarende til en detektionsgrænse på 1% eller lavere af kontrolkravene.
5. Metoden skal kunne adskille tetrachlorethylen h.h.v. kulbrinter entydigt fra andre rensesvæsker og fra de anvendte hjælpe- og tilsætningsstoffer.
6. Måling (prøvetagning og analyse) foretages som akkrediteret teknisk prøvning.
7. Der udformes en akkrediteret målerapport, som omfatter:
 - Måleperiode
 - Anvendte metoder
 - Placering af målepositioner
 - Måleomstændigheder
 - Renseriets oplysninger om, hvor mange kg tøj der er renset i renseriet for hver dag i måleperioden
 - For ind- og udleveringssteders vedkommende skal det oplyses, hvor mange kg tøj, der er modtaget for hver dag i måleperioden
 - Eventuelle afvigelser fra normale driftsforhold i renseriet i måleperioden
 - Vurdering af, om der er interne kilder i lejligheden, der kan påvirke måleresultatet
 - Udtalelse fra beboerne i lejligheden om, at der ikke i måleperioden og mindst 14 dage forinden er opbevaret nyrenset tøj i lejligheden
 - Måleresultater (enkeltresultater og beregnede gennemsnit).

B. Målinger af renseriets bidrag til koncentrationen af henholdsvis tetrachlorethylen og kulbrinter i de rum, der ligger lige over renseri eller ind- og udleveringssted, skal udføres efter følgende metode (sporgasmetoden):

Nedenfor er angivet kravene til målingernes udførelse, krav til udstyr og metoder, nødvendige registreringer samt krav til rapportering.

1. Målinger skal foretages som gennemsnitsmålinger over en periode af 12-16 dage med normal drift.
2. Der skal måles i rum, der ligger direkte over renseriet på etagen over renseriet. Der skal måles i 2 rum, f.eks. soveværelse, stue eller køkken. Hvis der kun ligger 1 rum direkte over renseriet, skal der måles i 2 positioner i dette rum. Hvis der ligger flere lejligheder direkte over renseriet, skal der måles i hver lejlighed, i 2 rum i hver lejlighed. Hvis der i en lejlighed kun er 1 rum, der ligger direkte over renseriet, skal der måles i 2 positioner i dette rum. Gennemsnittet af målingerne må ikke overstige kravværdien. Hvis der måles i flere lejligheder, beregnes gennemsnittet for hver lejlighed for sig, og kravværdien må ikke overstiges for nogen af lejlighederne.
3. Måling af fluxen fra renseri til overliggende rum og beregning af renseriets bidrag til koncentrationen af henholdsvis tetrachlorethylen og kulbrinter foretages ved anvendelse af sporgasser i henhold til den metodebeskrivelse, der fremgår af Miljøprojekt nr. 816, 2003, Miljøstyrelsen: "Feltafprøvning af sporgasmetode til brug for måling af transport af forureninger mellem renserier og tilstødende lejligheder". Beregningerne foretages under antagelse af et luftskifte på 0,5 gang pr. time i lejligheder i etageejendomme. Målinger af koncentrationen af tetrachlorethylen eller kulbrinter, der indgår i beregningen, foretages som akkrediteret teknisk prøvning.
4. Der udformes en akkrediteret målerapport, som omfatter:
 - Måleperiode
 - Anvendte metoder
 - Placering af målepositioner og måleudstyr
 - Måleomstændigheder
 - Renseriets oplysninger om, hvor mange kg tøj der er renses i renseriet for hver dag i måleperioden
 - For ind- og udleveringssteders vedkommende skal det oplyses, hvor mange kg tøj, der er modtaget for hver dag i måleperioden
 - Eventuelle afvigelser fra normale driftsforhold i renseriet i måleperioden
 - Måleresultater (enkeltresultater og beregnede gennemsnit).

Bilag 3**Målemetoder, jf. § 6, stk. 5.**

Målinger af koncentrationen af tetrachlorethylen i renseriet.

Nedenfor er angivet kravene til målingernes udførelse, krav til udstyr og metoder, nødvendige registreringer samt krav til rapportering.

1. Målingerne skal foretages som gennemsnitsmålinger for tetrachlorethylen i arbejdslokalerne over en periode af 12-16 dage med normal drift.
2. Målingerne foretages på mindst tre positioner i renseriet. Positionerne fastlægges således, at mindst én position er placeret på et sted med forventelig maksimale koncentrationer - f.eks. bag rensemaskinen. Gennemsnittet af målingerne må ikke overstige kravværdien.
3. Hvis rensemaskinen er indkapslet, og indkapslingen fremstår som et rum med loft eller væg mod tilstødende boliger, placeres mindst en måleposition inden for indkapslingen. Hvis maskine og indkapsling fremstår som en ventileret enhed uden kontakt med vægge eller loft mod tilstødende boliger, placeres alle positioner uden for indkapslingen.
4. Måleudstyret placeres frit (mindst 0,5 meter fra flader) på hver position, ca. 1,7 meter over gulv. Måleudstyret skal placeres således, at det ikke udsættes for påvirkninger, som kan influere på måleresultatet (høje temperaturer, vanddamp, direkte sollys etc.).
5. Til målingerne anvendes selektivt måleudstyr, som tillader identifikation og kvantifikation af tetrachlorethylen. Udstyret skal kunne bestemme koncentrationen med en præcision og nøjagtighed svarende til en detektionsgrænse på 1% eller lavere af kontrolkravene.
6. Metoden skal kunne adskille tetrachlorethylen entydigt fra andre rensesvæsker og fra de anvendte hjælpe- og tilsætningsstoffer.
7. Måling (prøvetagning og analyse) foretages som akkrediteret teknisk prøvning.
8. Der udformes en akkrediteret målerapport, som omfatter:
 - Måleperiode
 - Anvendte metoder
 - Placering af målepositioner
 - Måleomstændigheder
 - Renseriets oplysninger om, hvor mange kg tøj der er renses i renseriet for hver dag i måleperioden
 - Eventuelle afvigelser fra normale driftsforhold i renseriet i måleperioden
 - Måleresultater (enkeltresultater og beregnede gennemsnit).

Bilag 4**Indretnings- og driftskrav til renserier og ind- og udleveringssteder i fritliggende ejendomme, jf. § 5.****A. Krav til ventilation**

1. Der skal etableres ventilation i arbejdslokalerne, f.eks. i form af punktudsug, så emissioner, der opstår
 - foran maskinerne,
 - bagved maskinerne,
 - ved oplagring af renevæske og affald, der indeholder renevæske,
 - ved rensed tøj og
 - ved strygeborde og dampningsanlæg

opsuges på det sted, hvor de opstår.

2. Udsugningsanlægget skal være i kontinuerlig drift i renseriets åbningstid.
3. Ventilationsanlægget skal forsynes med kontinuerlig registrering af driftstid samt alarm for utilstrækkelig funktion.

B. Serviceeftersyn og vedligeholdelse

1. Ventilationssystem og aftrækskanal skal løbende vedligeholdes.
2. Der skal 1 gang årligt foretages serviceeftersyn af ventilationssystemet og aftrækskanalen for tilstrækkelig funktion og tæthed. Serviceeftersynet skal foretages af leverandøren eller anden ekstern sagkyndig.
3. Hvis der etableres kulfilter på ventilationssystem eller afkast, skal der foreligge en serviceaftale på kulfiltret.

Bilag 5**Krav til maskiner og udstyr, jf. § 7, stk. 1.****A. Eftersyn og vedligeholdelse**

1. Renseriejeren skal løbende efterse og vedligeholde rensemaskiner efter leverandørens anvisninger, herunder kontrollere, at de sikkerhedsrelaterede dele fungerer korrekt, at maskinerne er tætte, og at driften, herunder tørringen, er optimal.
2. Rensemaskinerne skal til stadighed efterses og vedligeholdes under overholdelse af den af leverandøren udleverede brugsanvisning og tilhørende kontrolkort.

B. Ekstern kontrol – Serviceeftersyn

1. Der skal mindst 1 gang årligt gennemføres serviceeftersyn i henhold til brugsanvisningen af maskiner og køleanlæg. Serviceeftersynet skal foretages af leverandøren eller anden ekstern sagkyndig.
2. Eftersynet skal omfatte alle dele af rensemaskinen, herunder eventuelle kulfiltre, samt lækagesøgeren.

C. Lækagesøgning (gælder kun for renserier der anvender tetrachlorethylen)

1. Der skal altid forefindes en elektronisk lækagesøger i renseriet.
2. Kontrol af maskinens tæthed skal foretages mindst 1 gang om ugen med lækagesøgeren, dels under tørring, dels under destillation.
3. Vedligeholdelse af lækagesøgeren skal ske efter leverandørens anvisninger.

Bilag 6**Skema til fastlæggelse af nødvendige afkasthøjder, jf. § 8.**

A. Renserier, der anvender tetrachlorethylen	Afkast
1. Rensemaskiner med kompressorkøling og med indbygget kulfilter på luftkredsløbet.	Hvis der renses op til 20 kg tøj pr. time, regnet som gennemsnit over arbejdsdagen, skal alle afkast være opadrettede og føres mindst 1 meter over tagryg på det tag, hvor afkastet er placeret. Hvis der renses 21 – 25 kg tøj pr. time, regnet som gennemsnit over arbejdsdagen, skal alle afkast være opadrettede og føres mindst 1,5 meter over tagryg på det tag, hvor afkastet er placeret.
2. Rensemaskiner med kompressorkøling og uden indbygget kulfilter på luftkredsløbet.	Al udsuget luft fra – punktudsug, der er placeret foran og bagved resemaskiner, – udsugning ved lugeåbning og – udsugning fra maskiner skal renses med aktivt kulfilter. Kulfiltret skal mindst kunne tilbageholde 95 % tetrachlorethylen. Afkastet af den rensede luft skal være opadrettet og føres mindst 1 meter over tagryg på det tag, hvor afkastet er placeret. Alle andre afkast skal være opadrettede og føres mindst 4 meter over tagryg på det tag, hvor afkastet er placeret. ⁷⁾
3. Rensemaskiner uden kompressorkøling og uden indbygget kulfilter på luftkredsløbet.	Al udsuget luft fra punktudsugning og rumventilation skal renses med aktivt kulfilter. Kulfiltret skal mindst kunne tilbageholde 95 % tetrachlorethylen. Afkast af den rensede luft skal være opadrettede og føres mindst 1 meter over tagryg på det tag, hvor afkastet er placeret.
B. Renserier der anvender kulbrinter	Alle afkast skal være opadrettede og føres mindst 1 meter over tagryg på det tag, hvor afkastet er placeret.
C. Ind- og udleveringssteder	Alle afkast skal være opadrettede og føres mindst 1 meter over tagryg på det tag, hvor afkastet er placeret.

⁷⁾ Hvis den udsugede luft fra rumventilation og punktudsug, der ikke er placeret foran og bagved resemaskiner, renses med et kulfilter, der mindst tilbageholder 95 % tetrachlorethylen, er det tilstrækkeligt, at skorstenen føres 1 meter over tagryg på det tag, som afkastet er placeret på.

Bilag 7**Driftsjournaler for renserier og ind- og udleveringssteder, jf. § 15.****A. Rensерier**

For renserier skal der føres ugentlig, månedlig og årlig driftsjournal efter nedenstående skema. Driftsjournaler skal opbevares på virksomheden og skal indeholde følgende oplysninger:

Ugentlig driftsjournal:

1. Resultatet af lækagesøgning. (Gælder kun for renserier, der anvender tetrachlorethylen)
2. Registrering af driftstid af ventilation.
3. Hvis alarmen er udløst, angives dato samt oplysning om, hvornår fejlen er udbedret.

Månedlig driftsjournal:

1. Afleveret mængde affald indeholdende rensевæske (dato, mængde, affaldsmottager).

Årlig driftsjournal:

1. Vægt af rensed tøj opgjort på årsbasis.
2. Årets antal driftstimer.
3. Årets forbrug af rensевæske (produkt navn, leverandør, indholdsstoffer).
4. Årets forbrug af hjælpestoffer (produkt navn, leverandør, indholdsstoffer).
5. Dokumentation for serviceeftersyn af rensesmaskiner og disses køleanlæg.
6. Dokumentation for årligt serviceeftersyn af ventilationssystem og aftrækskanal.
7. Dokumentation for udført serviceeftersyn af evt. kulfilter på ventilation og afkast.

B. Ind- og udleveringssteder

For ind- og udleveringssteder skal der føres ugentlig og årlig driftsjournal efter nedenstående skema. Driftsjournaler skal opbevares på virksomheden og skal indeholde følgende oplysninger:

Ugentlig driftsjournal

1. Registrering af driftstid af ventilation.
2. Hvis alarmen er udløst, angives dato samt oplysning om, hvornår fejlen er udbedret.

Årlig driftsjournal

1. Dokumentation for årligt serviceeftersyn af ventilationssystem og aftrækskanal.
2. Dokumentation for udført serviceeftersyn af evt. kulfilter på ventilationssystem og afkast.